

23—27 januari.

Debatter m. m.

	Sid.
Tisdagen den 27 januari.	
Minnesord över herr Vougt	5
Svar på fråga av herr Sten ang. framläggande av förslag till ny flottningslag	5
Interpellation av herr Wistrand ang. granskningsrätten beträffan- de de statliga bolagen	8

Fredagen den 23 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Justerades protokollet för den 16 innevarande månad.

Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till riksdagens skrivelse, nr 13, till Konungen angående utseende av ledamöter och suppleanter i utrikesutskottet och utrikesnämnden.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 51, av herr *Lindblom* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor;

nr 52, av herr *Arrhén*, om viss ändring i reservbefälskungörelsen för armén;

nr 53, av herr *Andersson, Birger*, och herr *Lindgren*, om en översyn av statsbidragsreglerna för vården av kroniskt sjuka;

nr 54, av herr *Persson, Einar*, m. fl., om anläggande av en mellanriksbana Älvdalen—norska gränsen;

nr 55, av herr *Persson, Ragnar*, om inrättande av en kvinnlig befattning i 25 lönegraden hos civilförsvarsstyrelsen;

nr 56, av herr *Arrhén* m. fl., om anslag till ett personligt forskarstipendium för docenten O. H. Olsson; och

nr 57, av herr *Fahlander*, om avskaffande av de vid högre allmänna läroverk utgående terminsavgifterna till läroverkens kassor.

Föredrogos och hänvisades till kammarens allmänna beredningsutskott herr *Huss* motion, nr 58, om en översyn av gällande bestämmelser rörande förvisning från läroverk och andra högre skolor.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 59, av herrar *Magnusson* och *Arrhén*, med förslag till lag om ändring av 11 kap. 2 § första stycket jordabalken;

nr 60, av herr *Larsson, Nils Theodor*, m. fl., angående ändrad lydelse av 4 § lagen om gräns mot allmänt vattenområde; och

nr 61, av herr *Fahlander*, om ändrade bestämmelser för val av biskop.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet den av herr *Karlsson, Gustaf*, och herr *Andersson, Karl*, väckta motionen, nr 62, om höjning av maxigränsen för lån ur fonden för fiskerinäringens befrämjande.

Föredrogos ånyo och lades till handlingarna bankoutskottets memorial:

nr 1, med överlämnande av fullmäktiges i riksbanken till bankoutskottet avgivna berättelse; och

nr 2, med överlämnande av fullmäktiges i riksgäldskontoret till innevarande riksdag avgivna, till bankoutskottet avlämnade berättelse.

Anmälades och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 63, av herr *Aman* och fru *Lindström*, om en översyn av principerna och formerna för den parlamentariska demokratien m. m.;

nr 64, av herr *Sunne* och herr *Andersson, Axel*, om viss ändring av 21 § i riksdagsstadgan;

nr 65, av herr *Eliasson* m. fl., angående den statliga tillsynen över och inspektionen av de borgerliga primärkommunernas och landstingens förvaltning;

nr 66, av herr *Nerman*, angående tryckning och utdelning i folkskolorna

av Förenta Nationernas förklaring om de mänskliga rättigheterna;

nr 67, av herrar *Hällgren* och *Hansson*, om modernisering av örlogsvarvet i Karlskrona m. m.;

nr 68, av fru *Carlqvist* m. fl. i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till driften av semesterhem;

nr 69, av fru *Svensson* m. fl., om införande av hemsjuksvårdsbidrag till kroniskt sjuka;

nr 70, av herr *Andersson, Lars*, och herr *Eliasson*, om vissa ändringar i grunderna för statsbidrag till byggande och underhåll av enskilda vägar;

nr 71, av herr *Sten* m. fl., om ökat anslag till bidrag till handelshamnar och farleder;

nr 72, av fru *Lindström*, om anslag till Institut Tessin i Paris;

nr 73, av herr *Gillström* och herr *Nilsson, Hjalmar*, om vissa ändringar i statsbidragsbestämmelserna rörande skolskjutsverksamheten;

nr 74, av herr *Sunne* m. fl., om en allsidig undersökning rörande skolmältidsverksamhetens rationalisering;

nr 75, av herr *Persson, Karl*, m. fl., om avveckling av statens priskontrollnämnd;

nr 76, av herr *Huss*, om ökat anslag till arvoden åt deltagare i praktisk lärlarkurs vid sjöbefälsskolorna;

nr 77, av herr *Huss* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Karolinska sjukhuset: Avlöningar;

nr 78, av herr *Huss*, angående personalbehovet vid Karolinska sjukhuset och Serafimerlasarettet;

nr 79, av herr *Huss*, om statsbidrag till kostnaderna för en assistent vid nordiska farmakopénämndens generalsekretariat;

nr 80, av herrar *Lundgren* och *Lundqvist*, angående förbättrade pensionsförmåner för förre byråsekreteraren hos försvarets civilförvaltning K. G. Redin;

nr 81, av herr *Svedberg, Lage*, m. fl., om förbättring av pensionerna åt vissa f. d. arbetare vid vägväsendet;

nr 82, av herr *Huss*, om borttagande

av de indirekta skatterna på tandvårdsmedel m. m.;

nr 83, av herr *Björnberg*, om vissa lindringar beträffande fastighetsskatten;

nr 84, av herr *Werner* m. fl., om sänkning av skatten för fordon, som drivas med användande av inhemskt fast bränsle;

nr 85, av herr *Thun, Fritjof*, om vidgad användning av epidemivårdsanstalter och truppförbands sjukhus;

nr 86, av herr *Nerman* m. fl., om ändrad lydelse av 11 § lagen om religionsfrihet;

nr 87, av herr *Nerman*, angående viss ändring i 9 § 2 mom. lagen om jordfästning;

nr 88, av herr *Nerman*, angående officiellt bistånd av officiant vid icke-kyrklig begravning;

nr 89, av herr *Näslund* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Skogsvård m. m.: Bidrag till Skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar;

nr 90, av herr *Björnberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förekommande och hämmande av smittosamma husdjurssjukdomar;

nr 91, av herr *Andersson, Lars*, och herr *Bergh*, om ökat anslag till understöd åt kontrollföreningsverksamhet;

nr 92, av herr *Björnberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till fiskare för förlust av fiskeredskap m. m.;

nr 93, av herr *Björnberg* och herr *Larsson, Nils Theodor*, om ersättning åt arrendatorn C. Elm för vattenskador å 1951 års skörd;

nr 94, av herr *Magnusson* m. fl., om viss ändring i direktiven för pågående s. k. strukturutredningar; och

nr 95, av herr *Sunne*, om beredande av möjlighet för innehavare av deklara-tionsbyrå att hos myndighet erhålla intyg om sin kompetens.

Justerades protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 11.05 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Tisdagen den 27 januari förmiddagen.

Kammaren sammanträdde kl. 11 förmiddagen.

Herr TALMANNEN yttrade: Med största förvåning har vi mottagit underrättelse om att landshövdingen i Malmöhus län Allan Vougt avlidit. När en medborgare vid hans ålder och efter allt att döma fullt vital och med ohämmad arbetslust får sin levnad så hastigt avslutad, måste detta föra med sig sorg och saknad, och så är säkerligen förhållandet vid detta oväntade dödsfall. Allan Vougt har på olika viktiga arbetsfält nedlagt en lång tids förtjänstfullt arbete i det allmänna tjänst. I riksdagens första kammare representerade han numera Värmlands län och bevistade i år sin tjugusjätte riksdag.

Vi tackar honom för här nedlagt intresserat arbete, för ett sympatiskt och älskvärt kamratskap och lyser frid över hans minne.

Detta anförande åhördes av kammarens ledamöter stående.

Justerades protokollen för den 20 och den 21 innevarande månad.

Upplästes en till kammaren inkommen ansökning, som jämte därvid fogat läkarintyg var så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med stöd av närslutna läkarintyg anholder jag härmed vördsamt om fortsatt ledighet från riksdagsarbetet t. o. m. den 31 januari 1953.

Karlskoga den 24 januari 1953.

Eric Ericson.

Riksdagsman Eric Ericson, som vårdats här under tiden 21 januari—24 januari 1953, har ordinerats vila på grund

av hjärtsjukdom t. o. m. den 31 januari 1953, intygas härmed.

Karlskoga lasarett den 24 januari 1953.

B. Sjövall.

Med. dr.
Lasarettsläkare.

Den begärda ledigheten beviljades.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades vidare herr *Heïman* för tiden till och med den 9 nästkommande februari.

Ang. framläggande av förslag till ny flottningsslag.

Jämlikt § 20 av kammarens ordningsstadga hade herr *Sten* till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet framställt följande fråga: »Vad är anledning till att förslag till ny flottningsslag icke upptagits i årets propositionsförteckning?»

Herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet *ZETTERBERG*, som tillkännagivit att han hade för avsikt att vid detta sammanträde besvara herr Stens berörda fråga, erhöll ordet och anförde: Herr talman! Ledamoten av denna kammare herr Sten har frågat mig vad som är anledningen till att förslag till ny flottningsslag icke upptagits i årets propositionsförteckning.

Till svar härå får jag anföra följande.

Förslag till ny flottningsslagstiftning framlades i juli 1950 i betänkande, som utarbetats av en av mig tillkallad utredningsman med biträde av särskilda sakkunniga. Betänkandet innehåller förslag till helt ny flottningsslag jämte åtskilliga andra lagändringar. Förslaget sändes ut på remiss, och sedan yttrandena inkommit övervägde jag att upptaga förslaget till behandling för att framlägga proposition till 1952 års riksdag. Det förhåller sig emellertid så, att förslaget bl. a. in-

Ang. framläggande av förslag till ny flottningslag.

nebär att handläggningen av vissa flottningsfrågor skall överflyttas från länsstyrelserna till vattendomstolorna. Då vattendomstolorna redan var hårt belastade med andra arbetsuppgifter, ansåg jag att frågan borde få vila i avbidan på den översyn av vattendomstolornas organisation, som i september 1951 uppdrogs åt en särskild sakkunnig. På grundval av förslag, som framlagts av den sakkunnige, har sedermera vissa förstärkningar av vattendomstolorna vidtagits. Ur denna synpunkt möter, såvitt nu kan bedömas, inte längre något hinder mot att upptaga förslaget om ändrad flottningslagstiftning till prövning. Anledningen till att jag nu ånyo nödgats skjuta på frågan är helt enkelt den, att justitiedepartementet på senare tid haft sitt arbetsprogram så fulltecknat med andra angelägna lagstiftningsuppgifter, att tiden samt tillgängliga personella och ekonomiska resurser icke räckt till för bearbetning av detta vidlyftiga förslag.

Herr STEN (s): Herr talman! Frågan var föranledd av oro för att ett årtiondes utredningsarbete, först i jordbruksdepartementet och sedan i justitiedepartementet, inte skulle ge något resultat i form av en ny lag på området. När jag nu tackar för svaret kan jag konstatera att detta stillar denna oro. Man kan dock undra över att tidsutdräkten behöver bli så lång, när frågan senast förberetts av en utredningsman inom justitiedepartementet med biträde av allsidig sakkunskap. Lekmannen tycker ibland — jag vill inte utan vidare säga att det är tillämpligt på denna fråga — att departementscheferna och departementen driver sin i och för sig lovvärda ambition litet för långt, när de vid utarbetande av propositioner inriktar sig på att inte lämna sten på sten av de föreliggande förslagen, trots att dessa har uppgjorts av sakkunniga inom departementen.

Nu återstår väl endast att hoppas att förslaget kommer snarast möjligt. Departementschefen bör vara underkunnig

om att hundratusentals berörda medborgare skulle uppskatta om propositionen framlades under denna riksdag, då ju en höstsession är mycket lämplig för omfattande lagpropositioners utskottsbehandling.

Överläggningen förklarades härmed slutad.

Föredrogos och hänvisades till konstitutionsutskottet nedannämnda motioner:

nr 63, av herr *Åman* och fru *Lindström*, om en översyn av principerna och formerna för den parlamentariska demokratien m. m.; samt

nr 64, av herr *Sunne* och herr *Andersson*, *Axel*, om viss ändring av 21 § i riksdagsstadgan.

Föredrogos och hänvisades till statsutskottet nedannämnda motioner:

nr 65, av herr *Eliasson* m. fl., angående den statliga tillsynen över och inspektionen av de borgerliga primärkommunernas och landstingens förvaltning; nr 66, av herr *Nerman*, angående tryckning och utdelning i folkskolorna av Förenta Nationernas förklaring om de mänskliga rättigheterna;

nr 67, av herrar *Hällgren* och *Hansson*, om modernisering av örlogsvarvet i Karlskrona m. m.;

nr 68, av fru *Carlqvist* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till driften av semesterhem;

nr 69, av fru *Svenson* m. fl., om införande av hemsjukvårdsbidrag till kroniskt sjuka;

nr 70, av herr *Andersson*, *Lars*, och herr *Eliasson*, om vissa ändringar i grunderna för statsbidrag till byggande och underhåll av enskilda vägar;

nr 71, av herr *Sten* m. fl., om ökat anslag till bidrag till handelshamnar och farleder;

nr 72, av fru *Lindström*, om anslag till Institut Tessin i Paris;

nr 73, av herr *Gillström* och herr *Nilsson*, *Hjalmar*, om vissa ändringar i stats-

bidragsbestämmelserna rörande skol-skjutsverksamheten;

nr 74, av herr *Sunne* m. fl., om en allsidig undersökning rörande skolmåltidsverksamhetens rationalisering;

nr 75, av herr *Persson, Karl*, m. fl., om avveckling av statens priskontrollnämnd;

nr 76, av herr *Huss*, om ökat anslag till arvoden åt deltagare i praktisk lärarkurs vid sjöbefälsskolorna;

nr 77, av herr *Huss* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Karolinska sjukhuset: Avlöningar;

nr 78, av herr *Huss*, angående personalbehovet vid Karolinska sjukhuset och Serafimerlasarettet;

nr 79, av herr *Huss*, om statsbidrag till kostnaderna för en assistent vid nordiska farmakopénämndens generalsekretariat;

nr 80, av herrar *Lundgren* och *Lundqvist*, angående förbättrade pensionsförmåner för förre byråsekreteraren hos försvarets civilförvaltning K. G. Redin; samt

nr 81, av herr *Svedberg, Lage*, m. fl., om förbättring av pensionerna åt vissa f. d. arbetare vid vägväsendet.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet nedannämnda motioner:

nr 82, av herr *Huss*, om borttagande av de indirekta skatterna på tandvårdsmedel m. m.;

nr 83, av herr *Björnberg*, om vissa lindringar beträffande fastighetsskatten; och

nr 84, av herr *Werner* m. fl., om sänkning av skatten för fordon, som drivas med användande av inhemskt fast bränsle.

Föredrogos och hänvisades till behandling av lagutskott nedannämnda motioner:

nr 85, av herr *Thun, Fritjof*, om vidgad användning av epidemivårdsanstalter och truppförbands sjukhus;

nr 86, av herr *Nerman* m. fl., om ändrad lydelse av 11 § lagen om religionsfrihet;

nr 87, av herr *Nerman*, angående viss

ändring i 9 § 2 mom. lagen om jordfästning; och

nr 88, av herr *Nerman*, angående officiellt bistånd av officiant vid icke-kyrklig begravning.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet nedannämnda motioner:

nr 89, av herr *Näslund* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Skogsvård m. m.: Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar;

nr 90, av herr *Björnberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förekommande och hämmande av smittosamma husdjurssjukdomar;

nr 91, av herr *Andersson, Lars*, och herr *Bergh*, om ökat anslag till understöd åt kontrollföreningsverksamhet;

nr 92, av herr *Björnberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till fiskare för förlust av fiskredskap m. m.; samt

nr 93, av herr *Björnberg* och herr *Larsson, Nils Theodor*, om ersättning åt arrendatorn C. Elm för vattenskador å 1951 års skörd.

Föredrogos och hänvisades till bankoutskottet den av herr *Magnusson* m. fl. väckta motionen, nr 94, om viss ändring i direktiven för pågående s. k. strukturutredningar.

Föredrogos och hänvisades till kammarens allmänna beredningsutskott herr *Sunnes* motion, nr 95, om beredande av möjlighet för innehavare av deklara-tionsbyrå att hos myndighet erhålla intyg om sin kompetens.

Anmäldes att till kammaren överlämnats följande kungl. propositioner, vilka nu var för sig föredrogos och lades på bordet:

nr 27, angående ersättning från kyrkofonden för övertalig personal vid domänverket;

nr 28, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 27 juni 1927 (nr 321) om skatt vid utskift-

Interpellation ang. granskningsrätten beträffande de statliga bolagen.

ning av aktiebolags tillgångar, m. m.; och

nr 29, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 10 juli 1947 (nr 632) angående ersättning av allmänna medel till vittnen m. fl. samt till lag angående ändrad lydelse av 4 § lagen den 19 juni 1919 (nr 367) om fri rättegång.

Interpellation ang. granskningsrätten beträffande de statliga bolagen.

Ordet lämnades på begäran till herr **WISTRAND** (h), som yttrade: Herr talman! Föregående riksdag framställde jag med första kammarens tillstånd här efteråt återgivna interpellation till statsrådet och chefen för finansdepartementet. Då jag emellertid under slutet av riksdagen på grund av sjukdom var förhindrad att delta i riksdagsarbetet, överenskomms mellan statsrådet och chefen för finansdepartementet och mig att interpellationen icke skulle besvaras vid den gångna riksdagen utan av mig förnyas vid denna riksdag. Jag återgiver här interpellationens innehåll.

»Frågan om en kontroll genom statsrevisionen av statskontrollerade aktiebolag väcktes första gången i riksdagen år 1922. I en vid nämnda riksdag väckt motion hemställdes, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådana ändrade bestämmelser för statsrevisionen, att dess granskning komme att omfatta även sådana monopolistiska företag av statsfinansiell betydelse, vilka tillskapats genom statens direkta åtgärder, även om de icke dreves av staten. Motionären framhöll i sin motivering, att enligt för statsrevisorernas verksamhet gällande bestämmelser sådana företag av statsfinansiell betydelse såsom Vin- och spritcentralen samt Tobaksmonopolet icke fölle under statsrevisionens granskning. Förvaltningen av dylika monopol vore emellertid ur allmän synpunkt av stort intresse, då storleken av de inkomster, som från företagen tillfördes statskassan, i hög grad påverkades av det sätt på vilket denna förvaltning

handhades. Konstitutionsutskottet tillstyrkte utredning av frågan, och utskottets hemställan bifölls av riksdagens båda kamrar och föranledde skrivelse (nr 166) med anhållan att Kungl. Maj:t ville rörande statsrevisionens verksamhet låta verkställa utredning i de hänseenden, riksdagen funnit erforderliga.

Med anledning av riksdagens skrivelse tillkallade chefen för finansdepartementet borgmästaren K. E. von Geijer och kanslirådet N. T. Löwbeer såsom sakkunniga inom departementet för utredning bland annat i fråga om anordnandet av en revision av de monopolistiska företagen. I sitt den 20 februari 1924 avgivna betänkande framlade de emellertid icke något positivt förslag i denna fråga. Vid en förberedande undersökning hade det nämligen visat sig, att utredningen skulle komma att kräva avsevärd tid och erbjuda stora svårigheter och bland annat påfordra ett ingående studium ej endast av företagens organisation och verksamhet utan även av åtskilliga spörsmål av såväl offentligrättslig som privaträttslig natur.

Vid 1926 års riksdag framställdes till finansministern en interpellation med förfrågan, huruvida riksdagen hade att emotse något förslag med anledning av den år 1922 begärda utredningen. I svaret på interpellationen meddelade departementschefen att de båda sakkunniga sedermera ansett sig icke kunna upptaga till behandling spörsmålet om statlig revision av monopolföretagen. Även den dåvarande finansministern hade hyst den uppfattningen, att den av riksdagen begärda utredningen tills vidare kunde få vila, och därför hade utöver vissa överväganden inom finansdepartementet någon särskild undersökning ej blivit igångsatt. Departementschefen ansåg dock att utredningen borde upptagas och slutföras i så god tid, att förslag kunde framläggas innan frågan om förnyade avtal med de båda bolagen upptogs till avgörande. Avtalen för de båda bolagen utlöpte år 1928 respektive år 1929.

Revisionsfrågan upptogs därefter på nytt av särskilt tillkallade sakkunniga,

Interpellation ang. granskningsrätten beträffande de statliga bolagen.

vilka bedrev sin utredning under namnet »monopolkontrollutredningen». Utredningen avgav två betänkanden, det första den 14 januari 1928 angående Spritcentralen och det andra den 21 november 1928 angående Tobaksmonopolet. Då utredningens förslag i vissa huvudpunkter bland annat i fråga om revisionens anordnande icke ansågs kunna läggas till grund för ärendets vidare handläggning, tillkallade finansministern för ytterligare utredning av frågan justitierådet A. Borgström. Denne avgav år 1929 och 1930 yttranden angående respektive Tobaksmonopolets och Spritcentralens fortsatta verksamhet.

Ärendet gjordes därefter till föremål för framställning till 1930 års riksdag (prop. nr 195 och 196). Riksdagen biföll därefter bevillningsutskottets förslag, enligt vilket revisionen inom de båda monopolföretagen skulle sammansättas utom av två revisorer, utsedda av respektive Kungl. Maj:t och bolagsstämman, av tre revisorer, valda av fullmäktige i riksgäldskontoret utom fullmäktiges egen krets.

Sedan några motioner i ämnet vid riksdagarna åren 1933—36 icke föranlett någon riksdagens åtgärd, upptogs frågan om statsrevisionens ställning till monopolbolagen först vid 1939 års riksdag. I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr Domö m. fl. (nr 52) och den andra inom andra kammaren av herr Törnkvist m. fl. (nr 136), hemställdes att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla om förslag till sådana bestämmelser, att granskning från statsrevisorernas sida komme att omfatta Tobaksmonopolet samt bolagen, som handhar parti- och detaljhandeln med rusdrycker. Statsutskottet hemställde om utredning av frågan, och utskottets hemställan bifölls av riksdagen (skrivelse nr 376). Med anledning av denna framställning verkställdes under år 1939 vissa utredningar inom finansdepartementet. På grund av krigsutbrottet samma år ansågs dock utredningen böra vila tills vidare.

Frågan om statsrevisionens utvidgade granskningsrätt upptogs ånyo vid

1944 års riksdag i en av herrar Gardell och Werner väckt motion (nr 373). Statsutskottet föreslog, att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder av innebörd att samtliga aktiebolag, vilka helt eller delvis ägdes av staten, skulle ställa sina räkenskaper m. m. till riksdagens revisorers förfogande (utlåtande nr 149). Riksdagen biföll statsutskottets förslag (skrivelse nr 331). Då frågan ännu år 1946 icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd, återupptog sistnämnda års statsrevisorer frågan och underströk vikten av att frågan snarast bragtes till sin lösning. Statsutskottet vid 1947 års riksdag behandlade revisorernas framställning och hemställde, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla, att Kungl. Maj:t snarast vidtog åtgärder i av revisorerna angivet syfte (utskottets utlåtande nr 128). Denna hemställan godkändes av riksdagen (skrivelse nr 329).

Frågan angående granskningsrätten av statliga bolag upptogs även vid 1945 års riksdag i två likalydande motioner, väckta inom första kammaren av mig (I:6) och inom andra kammaren av herr A. Törnkvist (II:11). Motionerna hemställde därvid om utredning rörande möjligheten att utsträcka sakrevisionens granskningsrätt. Särskilt angeläget vore det, att sakrevisionen gäves möjlighet att granska den statsunderstödda verksamheten och den statliga verksamhet, som bedreves i bolagsform.

Statsutskottet (utlåtande nr 208) ansåg i likhet med motionärerna att frågan om utsträckning av sakrevisionens verksamhet nu borde upptagas till övervägande och föreslog därför riksdagen att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning härav. Riksdagen godkände utskottets utlåtande (skrivelse nr 516).

Med anledning av riksdagens framställningar om utsträckning av granskningsrätten dels för statsrevisorerna och dels för sakrevisionen tillkallade chefen för finansdepartementet jämlikt Kungl. Maj:ts den 24 oktober 1947 lämnade bemyndigande två utredningsmän, fil. dr M. Marcus och undertecknad,

Interpellation ang. granskningsrätten beträffande de statliga bolagen.

med uppdrag att inom departementet biträda med utredning av frågan om riksdagens revisorers samt statens sakrevisions granskningsrätt beträffande aktiebolag, som helt eller delvis äges av staten. Utredningsmännen, vilka antog namnet »1948 års revisionsutredning», avgav den 14 mars 1949 ett betänkande i ämnet.

Den ene utredningsmannen, herr Marcus, förordade rätt för statens sakrevision att granska de statliga bolagen, medan undertecknad förordade en sådan granskningsrätt jämväl för riksdagens revisorer.

1950 års statsrevisorer har i sin berättelse ånyo upptagit frågan om revisorernas granskningsrätt beträffande statskontrollerade aktiebolag och uttalat angelägenheten av att frågan utan dröjsmål bringas till sin lösning.

I sitt utlåtande (1951 nr 174) hänvisade statsutskottet till att frågan om granskningen av de statskontrollerade aktiebolagen underställts Kungl. Maj:ts prövning genom det av 1948 års revisionsutredning avgivna betänkandet, varför revisorernas uttalande lades till handlingarna. Sedan 1948 års revisionsutredning framlagt sitt förslag, har, så vitt känt, någonting icke förekommit, som fört ärendet vidare. Riksdagens vid upprepade tillfällen tillkännagivna uppfattning har sålunda hittills icke lett till något resultat.

I den mån en allt större och mer betydelsefull del av statens verksamhet bedrives under bolagsform måste det framstå som en anomali, att denna skulle vara undandragen den insyn från statsmakternas revisionsorgan, som den övriga delen av statsverksamheten är underkastad. Det har vid olika tillfällen visat sig, att den granskning, som av dessa utövs, varit till stor fördel för åstadkommande av bättre ekonomi och undanröjande av missförhållanden.

Med anledning härav ber jag om första kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet rikta följande fråga:

Har herr statsrådet för avsikt att, i enlighet med riksdagens vid upprepade

tillfällen uttalade önskemål, för riksdagen framlägga förslag, att riksdagens revisorer och statens sakrevision må utöva samma granskningsrätt beträffande de statliga bolagen som tillkommer dem beträffande övrig statsverksamhet?»

Under åberopande härav anhåller jag om första kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet få ånyo rikta ovanstående fråga.

På gjord proposition medgav kammaren, att ifrågakvarande spörsmål finge framställas.

Anmäldes och bordlades följande under sammanträdet till herr talmannen avlämnade motioner:

nr 96, av herr *Bergvall* m. fl., angående införande av enkammarssystem;

nr 97, av herr *Herlitz*, angående ändrade grunder för första kammarens sammansättning;

nr 98, av herrarna *Fahlander* och *Osvald*, om ändrad lydelse av § 12 regeeringsformen;

nr 99, av herr *Bergvall* m. fl., om införande av riksmandat vid val till riksdagens andra kammare;

nr 100, av herr *Bergvall* m. fl., om utbyggande av folkomröstningsinstitutet;

nr 101, av herr *Olsson*, *Karl Johan*, om en ny översyn av riksdagens arbetsformer;

nr 102, av herr *Göransson* m. fl., om översyn av rikets indelning i län och landstingsområden;

nr 103, av herr *Herlitz*, angående Kungl. Maj:ts rätt att ingå förbindelser, som ej kunna infrias med anlitanande av anvisade anslag;

nr 104, av herr *Göransson*, angående domarpersonalens rekrytering och anställningsförhållanden;

nr 105, av herr *Velander* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Hovrätterna: Avlöningar;

nr 106, av herr *Söderquist* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till skyddskonsulentorganisationen;

nr 107, av herr *Sunne* m. fl., om ökat anslag till understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.;

nr 108, av herr *Söderquist*, om statens övertagande i vissa fall av enskilda förpliktelse att utgiva skadestånd eller annan ekonomisk ersättning;

nr 109, av herr *Osvald*, om ökade anslag till det frivilliga försvaret m. m.;

nr 110, av herr *Weiland*, angående biträdande sjuksköterskeinspektris vid försvarets sjukvårdsstyrelse;

nr 111, av herr *Möller*, om inläggande av vatten- och avloppsledningar i vissa fastigheter i gamla Djurgårdsstaden;

nr 112, av herr *Andersson, Gustav Emil*, om anslag till iordningställande av en fritidsbyggnad vid Göta ingenjörkår;

nr 113, av herr *Hansson*, om ökade anslag till vissa flygfältsarbeten m. m.;

nr 114, av herr *Ahlberg*, om vissa utredningar i befolkningsfrågan;

nr 115, av fru *Sjöström-Bengtsson* och fru *Carlqvist*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till ferieresor för barn och husmödrar;

nr 116, av herr *Ewerlöf* m. fl., om vissa åtgärder för bekämpande av de s. k. folksjukdomarna;

nr 117, av herr *Bergvall* m. fl., om vissa åtgärder för bekämpande av de s. k. folksjukdomarna;

nr 118, av herr *Ahlberg*, om anslag till medicinsk alkoholforskning och till alkoholistvård;

nr 119, av herr *Johannesson*, om inrättande av en ny lärartjänst vid socialinstitutet i Stockholm;

nr 120, av herr *Lundgren*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till lånefond för maskinanskaffning inom byggnadsindustrien;

nr 121, av herr *Norling* och herr *Persson, Helmer*, om ökat bostadsbyggande;

nr 122, av herr *Bergh* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till förvärv av billinjer dels åt statens järnvägar, dels åt postverket;

nr 123, av herrar *Söderquist* och *Osvald*, angående ombyggnad av Roslagsbanan till normalspårig m. m.;

nr 124, av herrar *Arrhén* och *Eskilson*, om förnyad prövning av anställ-

ningsformen för platsvakter vid statens järnvägar;

nr 125, av herr *Bergh*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förstärkning och förbättring av vägar;

nr 126, av herrar *Pettersson* och *Franzén*, om anslag till föreningen Gotlands fornvänner för anställande av en amanuens;

nr 127, av herrar *Pettersson* och *Franzén*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lands- och länsarkiven: Avlöningar;

nr 128, av herr *Björck*, om uppflyttning av e. o. museiassistenten H. Persson i högre lönegrad;

nr 129, av herr *Bengtson* m. fl., om anslag till estniska vetenskapliga institutet i Sverige;

nr 130, av herr *Göransson*, om ökade anslag till materiel vid universiteten i Uppsala och Lund;

nr 131, av fru *Svenson* m. fl., om inrättande av en professur i näringslära vid universitetet i Uppsala;

nr 132, av herr *Bergh* m. fl., om åtgärder för minskande av lärarbristen i Norrland;

nr 133, av herrar *Lindblom* och *Söderquist*, om införande av obligatorisk undervisning i humanistiska ämnen vid de tekniska högskolorna och läroverken samt handelshögskolorna;

nr 134, av herr *Magnusson* m. fl., om ökat statsbidrag till textilinstitutet i Borås;

nr 135, av herr *Thun, Fritjof*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till vissa internatläroverk;

nr 136, av herr *Lindblom*, om ökat anslag till kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter;

nr 137, av herr *Nilsson, Patrick*, m. fl., om viss ändring i bestämmelserna rörande statsbidrag för tillhandahållande av fria läroböcker i folkskolorna;

nr 138, av herr *Bergh*, om inrättande av distriktsöverläroarbefattningar i samtliga skoldistrikt;

nr 139, av fru *Svenson* m. fl., om sänkning av intagningsåldern för manliga elever vid folkhögskolorna;

nr 140, av herr *Thun, Fritjof*, och herr *Anderberg*, om beredande av möjlighet till viss hjälpverksamhet på enhetsskolans högstadium inom försöksdistrikten;

nr 141, av herr *Lundgren* m. fl., om statsbidrag till avlöning åt lärare, som helt fullgör sin undervisningsskyldighet som talfelspedagog;

nr 142, av herr *Weiland* m. fl., om statsbidrag för inköp av småfilmsapparater för föreläsnings- och studielokaler;

nr 143, av herr *Göransson* m. fl., om ökat statligt stöd åt verksamheten vid hemgårdar;

nr 144, av herr *Ewerlöf* m. fl., om avveckling av den statliga priskontrollen;

nr 145, av herr *Lindahl* och herr *Ericson, Eric*, om befrielse för städerna Trollhättan, Karlskoga och Mölndal från skyldighet att utgiva bidrag till kostnaderna för landsfiskalsorganisationen i nämnda städer;

nr 146, av herr *Ewerlöf* m. fl., om utredning beträffande civilförsvarets utgifter och anslagsbehov;

nr 147, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om ändrade bestämmelser rörande s. k. blindtillägg;

nr 148, av herr *Björck* och *Sunne*, angående den praktiska utbildningen av distriktssköterskor;

nr 149, av herr *Sunne*, angående vissa tjänsters anslutning till statens pensionsanstalt;

nr 150, av herr *Sunne*, angående pensionsreglering av deltidstjänster och införande av s. k. pensionsperioder i reglementet för statens pensionsanstalt;

nr 151, av herr *Ahlberg* m. fl., om utfyllnad av inkomstklyftan mellan tjänstepension och folkpension;

nr 152, av herr *Ahlberg* m. fl., angående omedelbar behandling av frågan om förhöjning av äldre tjänste- och familjepensioner;

nr 153, av herr *Magnusson*, angående en omprövning av räntan å vissa ur statens pensionsfonder beviljade äldre lån;

nr 154, av herr *Pettersson*, om pension åt expeditionsvakten W. Ekdahls änka, Elna Ekdahl;

nr 155, av herr *Lindahl*, om årligt understöd åt förra rumsstäderskan vid statens järnvägar Anna Emelia Pettersson;

nr 156, av herr *Eriksson, Einar*, och herr *Thun, Edvin*, om viss ersättning av statsmedel åt Clara Johanna Maria Nyström;

nr 157, av fröken *Andersson* m. fl., om införande av avdragsrätt i fråga om erlagd förmögenhetsskatt m. m.;

nr 158, av herr *Persson, Ola*, och herr *Öhman*, om höjning av den statliga inkomstskatten för svenska aktiebolag m. fl.;

nr 159, av herr *Lodenius* m. fl., om en reform av den kommunala fastighetsbeskattningen;

nr 160, av herrar *Tjällgren* och *Näs-gård*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften för år 1953 skall utgå;

nr 161, av herr *Velander* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning rörande det promilletal, varmed skogsvårdsavgiften för år 1953 skall utgå;

nr 162, av herr *Magnusson* m. fl., om ändrade bestämmelser angående beskattningen av periodiskt understöd samt rörande avdragsrätt för studiekostnader;

nr 163, av herrar *Weiland* och *Björck*, om beredande av vidgad möjlighet för vissa skattskyldiga att erhålla skattebefrielse;

nr 164, av herr *Hansson* m. fl., angående vissa skattelättnader för idrotten;

nr 165, av herrar *Näslund* och *Söderquist*, om upphävande av förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt;

nr 166, av herrar *Näslund* och *Söderquist*, om ändrad lydelse av 1 § i förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt;

nr 167, av herr *Ewerlöf* m. fl., om upphävande av förordningen om särskild avgift vid vissa investeringar samt av förordningen med bestämmelser om värdering av varulager vid 1954 års taxering till statlig och kommunal inkomstskatt;

nr 168, av herr *Ewerlöf* m. fl., om upphörande av den särskilda skatten vid tillverkning och import av personbilar och motorcyklar m. m.;

nr 169, av herr *Svärd*, angående viss

ändring i förordningen om skatt å elektrisk kraft;

nr 170, av herr *Sundelin*, om visst tillägg till uppbördsförordningen;

nr 171, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., om rätt för hörselskadade skattskyldiga att vid taxering till skatt för inkomst åtnjuta avdrag för hörselapparater m. m.;

nr 172, av herr *Arrhén*, om flyttning av de s. k. talmansporträtten från konstitutionsutskottets sammanträdesrum till kamrarnas plenisaral;

nr 173, av herr *Karlsson, Fritiof*, m. fl., angående dels förläggning av centrala ämbetsverk till annan ort än Stockholm, dels den statliga rådgivningen rörande näringslivets lokalisering m. m.;

nr 174, av herr *Ewerlöf* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om höjning av folkpensioner m. m.;

nr 175, av herrar *Holmqvist* och *Svensson*, angående viss ändring i lagen om införsel i avlöning, pension och livränta;

nr 176, av herr *Persson, Karl*, m. fl., om åtgärder för gynnande av bebyggelsen på landsbygden;

nr 177, av herr *Göransson*, om utredning angående de allmänstraffrättsliga problemen inom specialstraffrätten m. m.;

nr 178, av herr *Larsson, Sigfrid*, m. fl., angående skärpt lagstiftning om straff för bilstölder m. m.

nr 179, av herr *Björck* m. fl., om vissa åtgärder till trafiksäkerhetens främjande;

nr 180, av herr *Hansson*, om lagstiftning rörande skyldigheten för enskild att i vissa fall bekosta upprätthållandet av allmän ordning och säkerhet;

nr 181, av herrar *Lindblom* och *Näslund*, angående viss ändring i lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar;

nr 182, av herr *Bergh*, angående viss ändring i lagen om inskränkning i rätten att förvärva jordbruksfastighet;

nr 183, av herr *Bergh*, angående viss ändring i lagen om skiljemän;

nr 184, av herr *Nilzon, Ivar*, m. fl., om tryggande av yrkesfiskares nyttjanderätt till av dem arrenderade fiskevattnen;

nr 185, av herr *Eliasson* och herr *Persson, Einar*, om vidgad inlösningsrätt vid laga skiften enligt lagen med särskilda bestämmelser om delning av jord å landet inom vissa delar av Kopparbergs län;

nr 186, av herr *Ahlberg* m. fl., angående förhandlingsrätt för arbetstagarförening med avseende å till denna anslutna pensionärer;

nr 187, av herr *Bengtson*, om en allmän översyn av gruvlagen;

nr 188, av herr *Damström*, om utredning av frågan rörande en generell förkortning av arbetstiden;

nr 189, av herr *Norling* och herr *Persson, Helmer*, om viss ändring i 12 § lagen om semester;

nr 190, av herr *Bergh*, angående lönegradsplacering av vissa distriktslantmätare å övergångsstat inom lantmäteristaten;

nr 191, av herr *Lindblom*, angående lönegradsplacering av länsjägmästar- och kamrerarbefattningarna hos skogs-vårdsstyrelsen i Kopparbergs län;

nr 192, av herr *Larsson, Sigfrid*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till hushållningssällskapens undervisningsverksamhet m. m.;

nr 193, av herr *Björck*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens växtskyddsanstalt: Avlöningar;

nr 194, av herr *Eskilsson* och herr *Ohlsson, Ebbe*, om utredning angående en utbyggnad av antalet djurkliniker inom veterinärväsendet m. m.;

nr 195, av herr *Thun, Fritiof*, m. fl., om pensionsreglering för vissa förutvarande anställningshavare vid av staten övertagna enskilda järnvägar; samt

nr 196, av herrar *Lindblom* och *Sundelin*, angående åtgärder för zigenarnas inpassande i samhällslivet.

Justerades protokollsutdrag för detta sammanträde, varefter kammaren åtskildes kl. 11.17 förmiddagen.

In fidem

G. H. Berggren.

Tisdagen den 27 januari eftermiddagen.

Kammaren sammanträdde kl. 7.30 eftermiddagen; och dess förhandlingar leddes av herr förste vice talmannen.

Avlämnades till herr förste vice talmannen följande motioner, vilka nu anmäldes och lades på bordet:

nr 197, av herr *Ewerlöf* m. fl., om införande av s. k. tilläggsmandat vid val till riksdagens andra kammare;

nr 198, av herr *Ewerlöf* m. fl., om utbyggande av det statliga referenduminstitutet;

nr 199, av herr *Weiland* m. fl., om underlättande av deltagandet i val till riksdagens andra kammare och i kommunala val;

nr 200, av herr *Bengtson* m. fl., om viss ändring i bestämmelserna rörande val till riksdagens första kammare;

nr 201, av herr *Lundgren*, om ökat anslag till uppställningsplatser för radarstationer;

nr 202, av herr *Öhman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anskaffning av tygmateriel m. m. vid armén;

nr 203, av herr *Öhman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anskaffning av vapenmateriel m. m. vid marinen;

nr 204 av herr *Öhman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anskaffning av flygmateriel m. m. vid flygvapnet;

nr 205, av herr *Öhman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till drift och underhåll av flygmateriel m. m. vid flygvapnet;

nr 206, av herr *Öhman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag å tilläggsstat till anskaffning av tygmateriel m. m. vid armén;

nr 207, av herr *Öhman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag å tilläggsstat till fartygsbyggnader vid marinen;

nr 208, av herr *Nilsson, Alfred*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till remontering vid armén;

nr 209, av herr *Spetz*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till remontering vid armén;

nr 210, av herr *Boo*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet;

nr 211, av herr *Boo*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till arbetsmarknadsstyrelsens arbetsvårdsverksamhet;

nr 212, av herr *Sunne*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Pensionsstyrelsen: Avlöningar;

nr 213, av herr *Anderberg* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av barnhem;

nr 214, av fru *Lindström* m. fl., om utredning av utbildningsfrågan för vårdpersonal vid olika anstalter;

nr 215, av herrar *Bergh* och *Sunne*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård;

nr 216, av herr *Pålsson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till driften av barnhem;

nr 217, av herrar *Nyström* och *Grym*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till driften av barnkolonier m. m.;

nr 218, av fru *Wallentheim* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till inrättande av inackorderingshem, m. m.;

nr 219, av herr *Ewerlöf* m. fl., om skyndsamma åtgärder för avskaffande av byggnadsregleringen;

nr 220, av herr *Sunne* m. fl., om en översyn över de statsfinansiella resurserna och över kostnaderna för de aktuella socialpolitiska reformerna;

nr 221, av herr *Ewerlöf* m. fl., om begränsning och rationalisering av den statliga verksamheten;

nr 222, av herr *Spetz*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till förstärkning och förbättring av vägar;

nr 223, av herr *Nilsson, Alfred*, och herr *Anderberg*, om statens övertagande av underhållet å vissa enskilda vägar;

nr 224, av herr *Hermansson, Herbert*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om vissa anslag till vägunderhåll och vägbyggnader;

nr 225, av herr *Persson, Karl*, och herr *Elofsson, Gustaf*, om ökat anslag till byggande av fiskehamnar;

nr 226, av herr *Nilsson, Alfred*, m. fl., om utredning av frågan om färjeförbindelse mellan Trelleborg och Västtyskland;

nr 227, av herr *Sunne* m. fl., om anordnande av treskenspår på bansträckan Hästholmen—Ödeshög;

nr 228, av herr *Sjödahl* m. fl., om breddning av smalspåriga järnvägslinjer i Västergötland;

nr 229, av herr *Andersson, Axel*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till inköp av billinjer för statens järnvägar;

nr 230, av herr *Svärd*, angående upphävande av kungörelsen om anlitande av statens järnvägars resebyråer vid vissa resor;

nr 231, av herr *Lindblom* m. fl., angående den budgetmässiga behandlingen av avskrivningar av nya statliga kapitalinvesteringar m. m.;

nr 232, av herr *Anderberg* m. fl., angående ombildning av lärarbefattningen i sociologi vid Lunds universitet till en preceptorstjänst;

nr 233, av herr *Osvald* och herr *Larsson, Sigfrid*, om anslag till undervisning och examination i ämnet genetik vid Uppsala universitet;

nr 234, av herrarna *Ohlon* och *Sunne*, om inrättande av en andra assistenttjänst vid fysiska institutionen vid Uppsala universitet;

nr 235, av herr *Ohlsson, Ebbe*, om viss ändring i övergångsbestämmelserna i

kungörelsen angående statsbidrag till anordnande av skolmåltider;

nr 236, av herr *Eskilsson*, om viss ändring i övergångsbestämmelserna i kungörelsen angående statsbidrag till anordnande av skolmåltider;

nr 237, av herr *Bergh* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till avlöningar vid småskoleseminarierna;

nr 238, av herr *Osvald*, angående utbildningen av lärarinnor inom det husliga området;

nr 239, av herr *Andersson, Birger*, och herr *Ericson, Eric*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till vissa byggnadsarbeten vid folkskolor m. m.;

nr 240, av herr *Bergh*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till vissa byggnadsarbeten vid folkskolor m. m.;

nr 241, av herr *Sunne* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till förskolor och skolor för döva barn;

nr 242, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om anslag till bidrag till nya förskolor för döva småbarn;

nr 243, av fru *Sjöström-Bengtsson* m. fl., om inrättande av en statlig förskola för blinda barn;

nr 244, av fru *Carlqvist* m. fl., om anslag till fickpengar åt elever vid blind- och dövskolor;

nr 245, av herrarna *Jansson* och *Söderquist*, angående statsbidrag till lärarlöner för den allmänbildande och samhällsorienterande undervisningen vid kommunala yrkesskolor;

nr 246, av herr *Andersson, Axel*, och herr *Söderquist*, om främjande av vetenskaplig forskning och allmän folkupplysning genom upptagning av kulturhistoriska filmer;

nr 247, av herr *Näslund* och herr *Andersson, Axel*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till främjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare;

nr 248, av herr *Näslund* och herr *Andersson, Axel*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till upplysnings- och organisationsverksamhet i

fråga om hantverk och småindustri samt till kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m.;

nr 249, av herr *Näslund* och herr *Anderesson, Axel*, om inrättande av en lånefond för lån till företagareföreningarna;

nr 250, av herr *Lodenius* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri samt till kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m.;

nr 251, av herr *Persson, Helmer*, och herr *Öhman*, om utredning och översyn av fonden för hantverks- och småindustrikredit;

nr 252, av herr *Weiland*, om anslag till särskilda rationaliseringsundersökningar vid statens hantverksinstitut;

nr 253, av herr *Osvald*, om ökat anslag till bidrag till Hemmens forskningsinstitut;

nr 254, av herr *Lundqvist* m. fl., om utredning angående ytterligare en livräddningsbåt för Hanöbukten;

nr 255, av herr *Ohlon*, angående begränsning av priskontrollnämndens verksamhet;

nr 256, av herr *Svensson*, om viss ändring i personalförteckningen för länsstyrelserna;

nr 257, av herr *Anderberg* m. fl., om viss ändring i grunderna för statsbidrag till uppförande och drift av hem för kroniskt sjuka;

nr 258, av herr *Wistrand*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om inrättande av en laboratorbefattning vid karolinska sjukhusets patologiska institution m. m.;

nr 259, av herr *Karlsson, Gustaf*, och herr *Anderesson, Birger*, om utredning angående en samordning av det statliga anstaltsväsendet;

nr 260, av fru *Lindström* m. fl., om anslag till anskaffning av två tjänstebilar åt regeringen;

nr 261, av herr *Lindgren* och herr *Anderesson, Birger*, om pension eller understöd åt växelstationsföreståndarinnan Dagmar Linnéa Ingeborg Gustavsson;

nr 262, av herr *Lodenius* m. fl., om pension åt professor emeritus K. B. Westman;

nr 263, av herr *Spetz* m. fl., om förbättrad pension åt agronomen S. Örjängård;

nr 264, av herr *Lodenius* m. fl., om förbättrade pensionsförmåner för f. d. revisorn och bokhållaren hos civilstatens änke- och pupillkassa S. V. Zacco;

nr 265, av herr *Lundqvist*, om förnyad prövning av villkoren för statlig familjepension åt fränskild make;

nr 266, av herrar *Lundqvist* och *Ar rhén*, om kompensation till författare för bokutlåning;

nr 267, av herr *Anderberg*, angående befrielse för majoren C. M. O. Klingspor och sergeanten B. J. Karlsson från erläggande av inkomstskatt för viss uppuren ersättning för röjning av minfält;

nr 268, av herr *Larsson, Sigfrid*, m. fl., om visst tillägg till anvisningarna till 3 § kommunalskattelagen;

nr 269, av herr *Magnusson* m. fl., angående en allsidig utredning av frågan om beskattning av stipendier;

nr 270, av herr *Magnusson* och herr *Ohlsson, Ebbe*, med förslag till lag om ändring av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen;

nr 271, av herr *Ohlon*, om rätt att vid taxering till statlig inkomstskatt åtnjuta avdrag för gåvor till humanitära, litterära, religiösa och vetenskapliga ändamål eller för befrämjande av undervisning;

nr 272, av herr *Anderberg* m. fl., om avskaffande av rätten att vid taxering till skatt åtnjuta avdrag för representation;

nr 273, av herrar *Anderberg* och *Lodenius*, om avskaffande av rätten att vid taxering till skatt åtnjuta avdrag för ränta å s. k. benefika barnreverser;

nr 274, av herrar *Svärd* och *Ohlon*, om vissa skattelättnader för rederier vid förlust eller avyttring av fartyg;

nr 275, av herrar *Anderberg* och *Lodenius*, angående vissa ändringar i villkoren för skattefria avsättning till pensionsstiftelser;

nr 276, av herr *Ohlsson, Ebbe*, om ändrade bestämmelser rörande s. k. förvärvsavdrag vid beskattningen av gift kvinna;

nr 277, av herr *Nilzon, Ivar*, och herr

Eliasson, om ändring i visst hänseende av kommunalskattelagens bestämmelser rörande rätt till ortsavdrag och avdragsrätt för försäkringspremier m. m.;

nr 278, av herr *Eskilsson*, om rätt att vid taxering till skatt åtnjuta avdrag för kostnad för anskaffande av för beredskapslagring av drivmedel för traktorer avsedd bränsletank;

nr 279, av herrar *Hansson* och *Boman*, om höjning av det skattefria beloppet för äkta makar vid förmögenhetsbeskattningen;

nr 280, av herr *Spetz* m. fl., om viss lindring i fastighetsbeskattningen;

nr 281, av herr *Andersson*, *Axel*, och herr *Hansson*, angående uppskattningen av hyresvärdet av sommarbostad vid beskattningen;

nr 282, av herr *Lundqvist* m. fl., angående uppskattningen av värdet av villaägares bostadsförmåner vid beskattningen;

nr 283, av herr *Ohlsson*, *Ebbe*, med förslag till lag om ändring av 13 § 2 mom. kommunalskattelagen;

nr 284, av herrar *Hansson* och *Boman*, angående upphävande av lagen om investeringskonto för skog m. m.;

nr 285, av herr *Werner*, om upphävande av skyldigheten att å spärrat konto insätta under år 1953 influtna skogsintäkter m. m.;

nr 286, av herr *Lindblom*, om ändrade grunder för beskattning av icke-börsnoterade aktier;

nr 287, av herr *Persson*, *Karl*, om utsträckning av tiden för enskild skattskyldigs avlämnande av självdeklaration;

nr 288, av herr *Ohlon* m. fl., om avskaffande av kvarlåtenskapsskatten;

nr 289, av herrar *Osvald* och *Hansson*, om lindring av beskattningen av gengasdrivna fordon;

nr 290, av herr *Spetz*, angående upphävande av förordningen om skatt vid tillverkning och import av personbilar m. m.;

nr 291, av herr *Spetz*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 12 maj 1950 (nr 164) angående rätt för Konungen att förord-

na om uttagande av antidumping- och utjämningsstullar;

nr 292, av herr *Lundqvist* m. fl., om utredning angående tulltaxorna för importerad frukt m. m.;

nr 293, av herr *Lundqvist* m. fl., angående tillverkning och försäljning inom landet av ciderdrycker;

nr 294, av herr *Bengtson*, om en allmän översyn av nöjesskatteförordningen m. m.;

nr 295, av herr *Bergvall*, om anordnande av konsultativ folkomröstning rörande motbokssystemets bibehållande eller avskaffande;

nr 296, av herr *Ohlsson*, *Ebbe*, och herr *Eskilsson*, om upphävande av regleringen av rundvirkesexporten;

nr 297, av herr *Weiland* m. fl., om rätt för sparbankerna att bedriva premiesparrörelse;

nr 298, av herr *Lundqvist* m. fl., om återupptagande av utredningen för småföretagens lokalfrågor;

nr 299, av herr *Lodenius* m. fl., angående utredning om finansieringsproblemen inom hantverk och småindustri;

nr 300, av herr *Ewerlöf* m. fl., angående en omprövning av den ekonomiska politiken i riktning mot friare linjer;

nr 301, av herrar *Svärd* och *Ohlon*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 255 § sjölagen och lag angående ändrad lydelse av 4 § 5 mom. lagen den 5 juni 1936 (nr 277) i anledning av Sveriges tillträde till 1924 års internationella konvention rörande konossement;

nr 302, av herr *Norling* m. fl., om ändrad lydelse av 21 § arbetarskyddslagen;

nr 303, av fru *Sjöström-Bengtsson*, om höjning av moderskapspenningen och moderskapshjälpen;

nr 304, av herr *Damström* m. fl., om påskyndande av utredningen för utarbetande av slutligt förslag till allmän pensionsförsäkring;

nr 305, av herr *Hällgren* och fru *Waltheim*, angående en översyn av butikstängningslagens bestämmelser om kioskhandeln m. m.;

nr 306, av herr *Lindblom*, om åtgär-

der mot bullersam trafik av motorcyklar;

nr 307, av herr *Pålsson* m. fl., om viss ändring i förordningen angående yrkesmässig automobiltrafik m. m.;

nr 308, av herr *Lindblom* och herr *Andersson, Axel*, om viss ändring i och en översyn av förordningen angående yrkesmässig automobiltrafik m. m.;

nr 309, av herr *Lundqvist* m. fl., om en utredning angående åtgärder till trafiksäkerhetens främjande;

nr 310, av herr *Hermansson, Herbert*, och herr *Franzén*, om lagstiftning beträffande tillstånd att utöva fastighetsmäklaryrket;

nr 311, av herr *Andersson, Axel*, och herr *Weiland*, angående en omprövning i visst avseende av 1952 års upphandlingskungörelse;

nr 312, av herrar *Lundqvist* och *Göransson*, angående viss ändring i lagen om domkapitel;

nr 313, av herr *Näsström* m. fl., angående en översyn av gällande författningar om den kyrkliga jorden;

nr 314, av herr *Lindblom* m. fl., om viss inskränkning av byggnadsregleringen m. m.;

nr 315, av herr *Larsson, Nils August*, m. fl., om förhöjning av sjöregleringsavgifterna;

nr 316, av herr *Nilsson, Hjalmar*, m. fl., om en utredning angående vissa frågor rörande brandväsendet;

nr 317, av herr *Johansson, John* och herr *Lindahl*, angående upphävande av jaktstadgans bestämmelse om särskild jakttid beträffande älg;

nr 318, av herr *Lundqvist* m. fl., om upphävande av eller ändringar i strandlagen;

nr 319, av herr *Öhman* m. fl., angående lagstiftning om rätt till arbete;

nr 320, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., angående lagstiftning om lika lön för lika arbete;

nr 321, av herrar *Nyström* och *Grym*, om viss lagstiftning angående saluförande av smör m. m.;

nr 322, av herr *Osvald*, om pension åt f. d. specialläraren vid lantbrukshögskolan Å. J. A. Ekstrand;

nr 323, av herr *Spetz*, om ökat anslag

till Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut;

nr 324, av herrar *Sunne* och *Eskilsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om understöd åt lanthushållningsseminariet å Rimforsa;

nr 325, av herr *Nilsson, Alfred* m. fl., om beredande av en personlig löneställning för avdelningsföreståndaren vid veterinärhögskolan, professor E. Åkerblom;

nr 326, av herr *Johansson, John*, m. fl., angående en utredning om kostnaderna för veterinärvården m. m.;

nr 327, av herrar *Nyström* och *Grym*, om statsbidrag till anskaffande av tjäns-tebostäder åt distriktsveterinärer;

nr 328, av herr *Nilsson, Bror*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Förekommande och hämmande av smittsamma husdjursjukdomar: Övriga utgifter;

nr 329, av herr *Pålsson* m. fl. om inrättande av husdjursinstruktörsbefattningar hos hushållningssällskapen;

nr 330, av herr *Nord*, om ökat anslag till understödande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm;

nr 331, av herr *Osvald* m. fl., om ökat anslag till understödande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm m. m.;

nr 332, av herr *Elofsson, Gustaf*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd;

nr 333, av herr *Werner* och herr *Carlsson, Georg*, angående viss omläggning av brödsädesregleringen;

nr 334, av herr *Persson, Ola*, och herr *Öhman*, om sänkning av minuthandelspriset å margarin;

nr 335, av herr *Persson, Helmer*, m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlänefond;

nr 336, av herr *Boman* m. fl., om en översyn rörande arbetsfördelningen mellan de myndigheter, som handlägga ärenden angående jordbrukets rationalisering;

nr 337, av herr *Magnusson* m. fl., om

svenska fiskhandlarförbundets representerande genom en ledamot i fiskeristyrelsen;

nr 338, av herrar *Osvald* och *Hansson*, angående löneställning och anställningsform för assistenten å havsfiskelaboratoriets hydrografiska avdelning;

nr 339, av herr *Boman* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till fiskets befrämjande i de särskilda orterna;

nr 340, av herr *Lundqvist* m. fl., om viss ändring av bestämmelserna rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande;

nr 341, av herr *Spetz*, om viss ändring av bestämmelserna rörande fonden för fiskerinäringens befrämjande;

nr 342, av herr *Lundqvist* m. fl., angående inordnande under lantbruksnämnderna av lånebidragsverksamheten beträffande för fiskerinäringens utövande nödvändiga byggnader;

nr 343, av herr *Lundqvist* m. fl., angående en regelbunden övervaknings- och patrulleringstjänst till svenska fiskares hjälp i södra Östersjön;

nr 344, av herr *Hällgren*, om ökat anslag till säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg;

nr 345, av herr *Ohlsson*, *Ebbe*, och herr *Eskilsson*, om ökat anslag till väg- och flottledsbyggnader i enskild ägo;

nr 346, av herr *Persson*, *Helmer*, m. fl., om ökat anslag till byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor;

nr 347, av herr *Hansson* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar;

nr 348, av herr *Bengtson* m. fl., om ökat anslag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering;

nr 349, av herr *Persson*, *Helmer*, m. fl., om ökat anslag till befrämjande av landsbygdens elektrifiering;

nr 350, av herr *Werner* och herr *Carlsson*, *Georg*, om en allmän översyn av gällande bestämmelser rörande statliga lån till anskaffande av spannmålstorkar;

nr 351, av herr *Osvald* m. fl., om anslag till beredande av lån för grästorkanläggningar;

nr 352, av herr *Franzén* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut;

nr 353, av herrar *Lodenius* och *Franzon*, angående obligatorisk kontroll av elektriska mätare;

nr 354, av herr *Lundgren* m. fl., om utredning av kostnadsbesparingar för kommuner och församlingar vid ökat användande av eldbegängelse;

nr 355, av herr *Ohlson* m. fl., om en utredning angående möjligheterna att minska den statliga kontrollen över kommunala organ; samt

nr 356, av herrar *Lundqvist* och *Bergh*, angående reduktion av statsuppsikten över den kommunala verksamheten.

Kammarens sammanträde avslutades kl. 7.40. eftermiddagen.

In fidem
G. H. Berggren.